

Rapport från Filippinerna

Deltagande i konferens och officiellt besöksprogram hos Iglesia Filipina Independiente (IFI) och andra partners till ACT Svenska kyrkan

Sammanfattning

Rapporten redovisar Malmö pastorats deltagande i konferensen **Women Clergy Conference on Gender and Leadership** och besöksprogram i Manila och Diocese of Batac mellan den 12 februari 2026 och 23 februari 2026. Besöket genomfördes inom ramen för pågående och potentiellt fördjupat kyrkligt utbyte, med bland annat undertecknande av Momendum of Understanding (MoU) mellan Iglesia Filipina Independiente och Svenska kyrkan Malmö. Innehållet baseras på observationer och erfarenheter från deltagarna som turades om att föra dagboksanteckningar varje.

Resan gav en komprimerad inblick i IFI:s historia och liv och roll i dagens Filippinerna, men också möjlighet att se hur några andra partners till ACT Svenska kyrkan arbetar med barnrättsfrågor. Engagemanget för social rättvisa och människovärde var genomgående teman för de olika besöken.

Resan visade på att ett mer än 30-årigt partnerskap med både kyrka och organisationer har varit viktigt både för våra internationella partner, men också för Svenska kyrkans utveckling av och syn på sig själv som en del av den världsvida kyrkan och vad det innebär i ömsesidigt stöd och engagemang.

Bakgrund och syfte

Svenska kyrkan Malmös kyrkoråd tog beslut 250605:

Att Malmö pastorat ska ingå vänskapsutbyte med Iglesia Filipina Independiente.

Att utbytet begränsas till fyra år.

Bakgrunden till beslutet var att:

Företrädare för IFI önskade vänrelation med Svenska kyrkan Malmö.

Kyrkorådet såg då konkreta möjligheter att arbeta med större internationellt engagemang i Svenska kyrkan Malmö.

Tanken är att utbyte sker genom besök hos varandra för inspiration och stöd i respektive kyrkas sammanhang med det som är möjligt.

Både vuxna och ungdomar är tänkta att delta i utbytet.

Svenska kyrkan har sedan 30 år tillbaka ett konkordat med IFI.

Under hösten fördes samtal med ekumenikavdelningen för Svenska kyrkan och ACT Svenska kyrkan kring vänutbyte och förslag på ett Momendum of Understanding arbetades fram.

I september efter Ekumeniska veckan i Stockholm besökte biskop Emelyn och Fr Noel Svenska kyrkan Malmö och fick en inblick i vår kontext och även möjlighet till samtal med den pastoral ledningen bestående av kyrkoherde, församlingsherdar och biträdande församlingsherdar. Samordnaren för ungdomsfrågor deltog också i mötet.

Resans syfte nu var att tillsammans med Obispo Maximo Joel P underteckna framtagna MoU, delta i konferensen Women Clergy Conference on Gender and Leadership, göra en svarsvisit hos Biskop Emelyn i Diocese of Batac, men också ta del av barnrättsprogram som stöds av ACT Svenska kyrkan och bedrivs av IFI och andra partnerorganisationer.

Att i samband med dessa olika besök se hur samverkan kan ske under de tre teman som lyfts fram i MoU.

- Ungdomars roll i de två kyrkorna.
- Kvinnors roll, inkluderande vigning av kvinnor till präster i kyrkan.
- Teologisk utbildning; Kyrkans roll i samhället.

Delegation och genomförande

Resan genomfördes 12-23 februari 2026. Delegationen från Malmö pastorat bestod av:

Gunilla Hallonsten, kyrkoherde
Helén Persson, kyrkorådets ordförande
Emma Janson, komminister
Rebecca Jansdotter Hulqvist, församlingsherde
Dibisa Wendel, diakon
Marcel Salinder, kommunikationschef
Per Kristiansson, komminister

Sheila Mallik, ACT Svenska kyrkans representant, deltog under de första dagarna i Manila och under konferensen. Boende var i Manila på Shalom Hotel (ägs av United Church Of Christ och uppfördes på 90-talet med stöd av Svenska kyrkans mission) 13-16/3, i Batac på Playa Tropical Resort Hotel 16-18/3, i Urdaneta på Saraju's Farmview Hotel 18-21/3 och slutligen i Manila på d'Builders Rooms Hotel 21-22/3.

Programmet var framtaget av representanter från IFI i dialog med Sheila Mallik och Per Kristiansson.

Syftet med programmet var att ge:

- fördjupad förståelse för IFI:s arbete, kontext och teologisk inriktning
- inblick i aktuella projekt och samhällsutmaningar
- grundläggande kunskap om Filippinerna ur ett kolonialhistoriskt och socioekonomiskt perspektiv
- möjlighet att knyta kontakter inför framtida samarbete

Program – nedslag i innehållet

Barnens perspektiv

Resans första del ägde rum i huvudstaden Manila, där programmet fokuserade på barnfrågor. Vi besökte det kristna barnhemmet **Kanlungan** och dess grundare **Ms. Sol Balbero**, ofta beskriven som Manilas motsvarighet till Moder Teresa. Under besöket fick vi en rundvandring på anläggningen och en dansuppvisning av barnen som just nu bor där. Barnen tas emot i en akut fas efter att ha utsatts för sexuella övergrepp. Barnhemmet erbjuder en trygg miljö där de får möjlighet att påbörja vägen tillbaka till en stabilare tillvaro. Besöket var djupt gripande och avslutades med en enklare måltid i deras matsal.

Därpå följde ett besök hos **Bahay Tuluyan**, en barnrättsorganisation som driver skol- och fritidsverksamhet för barn i Manila. Organisationen arbetar genom tio program som tillsammans erbjuder ett holistiskt, rättighetsbaserat och stärkande stöd för barns utveckling. Inom samma tematik mötte vi ett arbetslag från **IFI** som arbetar i projektet **CROSEC (Church Response Against Online Sexual Exploitation of Children)**, som även stöds av Act Svenska kyrkan. Sexuell exploatering av barn på nätet är ett växande fenomen där förövare ofta befinner sig i västvärlden och får tillgång till barn genom närstående. IFI arbetar förebyggande genom informationsinsatser i församlingar och genom att väcka medvetenhet om problemet.

Vi besökte även **Tondo**, ett slumområde i centrala Manila. Här stöttar IFI en lokal skola, medan vardagen för många barn innebär att leta bland sopor för att hitta sådant som kan säljas. Miljön är osanitär, farlig och ytterst barnvänlig. Området är dessutom mycket utsatt för extremväder. Tillsammans med skolans medarbetare fick vi en kort vandring genom området, vilket gav en skakande inblick i människors livsvillkor. Kontrasterna blev särskilt tydliga när vi fem minuter senare anlände till **Intramuros**, Manilas historiska stadskärna med helt andra förutsättningar.

Församlingsbesök i Batac stift

Resans andra del började med en kort flygtur till norra Luzon. Här besökte vi **Batac stift**, där biskop **Emelyn** var vår värdinna. Fokus låg på att besöka församlingar och kyrkor för att få en bild av livet i ett mer lantligt stift, i kontrast till Manilas intensiva tempo.

I varje församling träffade vi präster och församlingsmedlemmar som gav olika perspektiv på verksamheten. Gemensamt var den överväldigande gästfriheten – vi välkomnades ofta med danser, individuella presentationer och särskilda välkomstceremonier. Detta väckte många reflektioner inom delegationen kring hur vi själva tar emot besökare hemma.

Dans är en betydande del av livet här, något vi påtagligt märkte när vi bjöds in att delta i **Askonsdagsfestivalen** i Paoay – en färgsprakande danstävling och parad med stor publik.

Vi fick även uppleva det lugnare livet i norr, bland annat genom en programpunkt kallad *"Swimming with clergy"* vid en tropisk strand vid Sydkinesiska havet. Flera präster deltog i samvaron som också innehöll måltid och karaokesång. Ett kvällsbesök på en street-foodmarknad med utsikt över Currimao Bay gav oss en oförglömlig solnedgång.

Under denna fas besökte vi också ett **tobaksplantage**, där arbetsförhållandena är mycket tuffa med långa dagar och monotont arbete. Den del vi fick se handlade om att trä blad på pinnar inför torkning. Besöket var betydelsefullt eftersom arbetsvillkoren närmast kan beskrivas som slavlika. Här fyller IFI en viktig roll som förespråkare för social rättvisa – en uppgift som samtidigt kan vara riskfylld. Biskop Emelyn lever under hot från vissa grupper.

Vi besökte även byn **Lasien**, dit vi färdades med motorcyklar med sidovagn. Byns kyrka förstördes i en översvämning för några år sedan och håller nu på att byggas upp igen. Under tiden firas gudstjänster under ett stort träd vid huvudvägen. Kyrkoherde Gunilla erbjöds att leda gudstjänsten, och flera i delegationen deltog i olika moment. Efteråt dukade byborna upp en stor buffé, och barnen från byns skola gjorde en dansuppvisning. Generositeten var oerhörd, särskilt med tanke på de svåra livsvillkoren.

Women Clergy Conference on Gender and Leadership

Resans tredje del bestod av medverkan i en konferens för kvinnliga präster vid **ACTS – Aglipay Central Theological Seminary**. Cirka 50 deltagare från hela landet deltog. Syftet var att stärka kvinnliga präster, som ofta möter motstånd i sin yrkesutövning.

Programmet innehöll bland annat ett keynote-föredrag av biskop Emelyn om utvecklingen av kvinnliga präster inom IFI. Vi genomförde även ett kontextuellt bibelstudium kring berättelsen om Navots vingård (1 Kung 21), vilket gav oss en djupare förståelse för filippinska frågor som ursprungsbefolkningens rättigheter och landgrabbing.

Under konferensen delades också erfarenheter från präster inom **HBQTIA+**, vilket ytterligare visade IFIs progressiva roll i samhället som förändringsaktör. Gudstjänstlivet var en central del, där deltagare och seminarister blandades. Delegationen fick även leda en av morgonmässorna.

Vi möttes åter av stor värme och generositet. Under en kvällssamling framförde seminaristerna danser, poesi, drama och musik – en två timmar lång hyllning till landets kulturella bredd.

Undertecknande av Memorandum of Understanding

Ett viktigt syfte med resan var att underteckna samarbetsavtalet med IFI. Detta skedde under högtidliga former i en gudstjänst på ACTS, tillsammans med IFI:s ärkebiskop och flera representanter. Tillfället upplevdes som historiskt och dokumenterades flitigt. Det fanns en stark känsla av ömsesidighet, vilket bådar gott för framtida samarbete och gemensamt lärande.

Gudstjänstliv

Gudstjänstlivet inom IFI är rikt och omfattande. I Manila fick vi uppleva praktfulla gudstjänster i IFI:s National Cathedral. Här får gudstjänster ta tid, och besökare uppmärksammas alltid, bland annat med välkomstord och symboliska halsband.

Reflektioner och iakttagelser

Delegationen fick under resan ta del av ett brett spektrum av verkligheter i Filippinerna. Det blev en resa mellan ytterligheter – från ekonomiskt välstånd till en närmast ofattbar fattigdom, och allt däremellan. Men framför allt fick vi möta de människor som bär konsekvenserna av dessa klyftor, inte minst barnen som utnyttjas, förlorar sin barndom och tvingas leva i en verklighet som inget barn borde erfara.

Att ta in dessa kontraster var krävande. Som ett sätt att hantera intrycken valde delegationen att varje kväll samlas för en debrief-session och en enklare andakt. Dessa kvällsstunder blev centrala. De gav oss en möjlighet att tillsammans sätta ord på det vi sett, att dela tankar och känslor, och att bära det svåra tillsammans. För det är inte enkelt att se rå utsatthet på nära håll – och det blir än mer drabbande när det är barn som står i centrum. Samtalen om

kvällarna skapade ett tryggt rum där tystnad kunde brytas, frustration ventileras och tårar tillåtas.

Vi insåg snabbt att vi inte kan betrakta det vi såg som något avlägset, något som sker “där borta”. Det kommer nära, på ett sätt som är obekvämt men nödvändigt. De övergrepp som sker online begås ofta av västerländska män – och det är inte osannolikt att några av dem finns i våra egna församlingar. Den insikten gör att frågan inte kan avfärdas som någon annans problem. Det berör oss, våra samhällen, våra sammanhang.

Här blir kyrkans roll både tydlig och angelägen. Vi behöver vara en röst som beskriver verkligheten som den är – inte för att skapa sensation, utan för att synliggöra det som annars sker i det dolda. Kyrkan behöver lyfta frågorna, tala om dem öppet och modigt, och bidra med kunskap och reflektion. Men det handlar också om att arbeta med de djupare orsakerna. Fattigdom är den grundläggande drivkraft som gör barn sårbara för exploatering. Därför måste vi fortsätta verka för en mer jämlik värld, där människor ges möjlighet att leva värdiga liv och där strukturer som skapar utsatthet utmanas och förändras.

Att bekämpa fattigdomens rötter, att stå på de utsattas sida, att tala sant om världen och att bidra till förändring – det är, i sin kärna, ett tydligt uttryck för vad det innebär att vara kyrka. Det är ett uppdrag som både sträcker sig över landsgränser och samtidigt drabbar oss hemma. Och det är ett uppdrag som resan till Filippinerna med stor tydlighet påminde oss om.

Fortsatt arbete i Sverige och Malmö

Gunilla Hallonsten och Per Kristiansson tillsammans med ACT Svenska kyrkans representant i Asien Sheila Mallik och Charlene Van der Walt ansvarig för teologisk utbildning på ACT Svenska kyrkan hade ett samtal med IFI:s Generalsekreterare biskop Dindo D. Ranojo och ACTS rektor Eleuterio "Fr. Terry" Jose Revollido.

I samtalet konstaterade man att när det handlar om MoU:s fokus på ungdomars roll kommer det att framförallt innebära att Malmö tar en aktiv roll i utbytesprogrammet Ung i världsvida kyrkan. Våren 2026 kommer fyra unga vuxna från IFI få ta del av livet och arbetet i Svenska kyrkan Malmö.

Fokus i samtalet kom mycket att handla om hur vi kan stödja högre teologisk utbildning och då framförallt kvinnors möjlighet till sådan utbildning. Fr Terry redogjorde för de möjliga

kandidater som man ser och vilka möjligheter man har i regionen till att få finansiering till högre studier. Möjligheten till att bidra till finansiering av kvinnliga teologers högre studier är något som Svenska kyrkan i Malmö tillsammans med ACT Svenska kyrkan får undersöka vidare. Att stödja denna typ av högre studier är mycket viktigt då det ger möjlighet för fler kvinnor att i framtiden bli ledare och biskopar inom IFI.

I slutet av konferensen fick deltagarna skriva på post-itlappar vilket behov av stöd man behövde. Ett genomgående tema på lapparna var finansiellt och emotionellt stöd. Inom Svenska kyrkan Malmö har vi stor erfarenhet av olika sorters samtalsstöd. Hur skulle vi kunna bidra till att stärka IFI-kyrkans möjlighet till att utveckla sådant stöd är en möjlig framtida uppgift och utmaning.

Så här går vi vidare

Under resan arbetade vi kontinuerligt med frågan om hur vi kan fördjupa och utveckla vårt arbete i Malmö. Följande inriktningar växte fram i våra samtal:

För att stärka vårt arbete med social rättvisa och rättighetsfrågor behöver vi fortsätta att både utveckla vår digitala närvaro och stärka den interna kompetensen. Digitala verktyg kan hjälpa oss att tydligare uttrycka vad vi i Malmö pastorat vill stå för, inte minst i frågor som rör kvinnors och barns rättigheter. Kompetensutveckling är helt avgörande, särskilt inom områden som social rättvisa, sexuellt våld och andra former av utsatthet. Genom att arbeta på flera utbildningsnivåer – för medarbetare, ideella och förtroendevalda – kan vi skapa den trygghet och kunskapsbas som krävs för att hantera komplexa barnrättsfrågor och andra svåra teman.

En viktig del av det fortsatta arbetet gäller förbönen och vår gudstjänstpraxis, där bönen för varandra och omsorgen om relationer behöver få fortsatt utrymme och utveckling.

Det framkom tydligt att frågor om sexuella övergrepp – särskilt de som sker online – kräver en fördjupad och lokal bearbetning i Malmö. Utvecklingen gör frågorna akuta, och vi behöver undersöka dem i vår egen kontext och göra dem synliga i våra verksamheter. Även barnfattigdom, som är ett högaktuellt och angeläget problem i Malmö, lyftes som ett område som behöver fortsatt fokus och strukturerad bearbetning.

Därutöver är det viktigt att fortsatt arbeta med genusrättvisa och att aktivt bidra till ett positivt och stärkande narrativ kring kvinnors erfarenheter, roller och möjligheter.

Under resan spelades även flera filmade intervjuer in med lokala företrädare. Dessa utgör ett värdefullt underlag för det fortsatta utbildnings- och informationsarbetet inom pastoratet – i församlingarna, inom ungdomsverksamheten och i dialogen med förtroendevalda. Materialet redigeras för närvarande och kommer att publiceras via pastoratets ordinarie kommunikationskanaler.